

روزنه

راهنمای فیلم

(۲۰۱۱-۲۰۰۰)

بهزاد رحیمیان

روزنه

۱۳۹۱

رحیمیان، بهزاد، ۱۳۳۴ -
راهنمای فیلم روزنه: گزیده سینمای جهان (۲۰۰۰ - ۲۰۱۱) / بهزاد رحیمیان -
تهران: روزنه کار، ۱۳۹۱.

۳۹۰ ص. مصور

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۷۲۸-۹۴-۳

فیلم - فهرست‌ها.

رده‌بندی کنگره: ۲۳۳/۱۹۹۸ ۱۳۹۱

رده‌بندی دیویی: ۷۹۱/۴۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۶۵۵۷۷۹

روزنه

راهنمای فیلم

گزیده سینمای جهان
(۲۰۱۱ - ۲۰۰۰)

چاپ اول: بهار ۱۳۹۱

○ این کتاب در ۱۲۰۰ نسخه در چاپخانه ارمغان چاپ شد.

○ هرگونه بهره‌برداری از این کتاب منوط به کسب اجازه کتبی از ناشر است.

تهران - خیابان استاد مطهری - خیابان فجر - کوچه نظری - شماره ۵۲ - تلفن ۸۸۸۲۸۲۰۹

www.rowzanchkar.com

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۷۲۸-۹۴-۳

زیر نظر

بہزاد رحیمیان

گروہ پدید آورندگان

مؤلفان و مترجمان

محسن آازم — بہداد آوند امینی — لیلا ارجمند — سعید الیاسی
فرناز جورا جیان — نیما حسنی نسب — حسن حسینی — سعید خاموش
امید روحانی — امیر قادری — حسن علیزادہ
کامبیز گاہ — خسرو نقیبی — لیلا ہدایت پور

انتخاب نام های فارسی فیلم ها

عبداللہ تربیت

تطبیق و بازخوانی متن ها

سارا فخری زادہ

طراحی بانک اطلاعاتی

کامبیز با فکر

حروفچینی و صفحہ آرایی

رویا نظر پور — مہدی نظر پور

سرپرستی طرح

محمد مہدی فخری زادہ

کار بعضی موسسه‌های فرهنگی، جریان سازی یا بستر سازی برای تغییرات مثبت در ذائقه‌ها و ارتقای سلیقه‌هاست. انتشارات روزنه کار در ادامه نشر کتاب‌های نفیس مرجع سینمایی که سال‌هاست در دستور کارش است، در چند سال گذشته تلاش کرده برای علاقه‌مندان سینما هر سال یک کتاب ارزان و کوچک مرجع به روز تدارک ببیند؛ کتابی حاوی اطلاعات مختصری درباره فیلم‌ها از ابتدای تاریخ سینما تا کنون. اما این کوشش ما که در ابتدا با استقبال علاقه‌مندان روبه‌رو شد، در ادامه اعتراض بعضی از آن‌ها را برانگیخت.

استدلال معترضان این بود که دلیلی ندارد سه یا چهار نسخه یا بیشتر از کتابی درباره فیلم‌های تاریخ سینما را در کتابخانه‌های خود تلبار کنند، آن‌هم به خاطر دسترسی به اطلاعات مربوط به فیلم‌های سال جدید. خب البته هر سرزمین و هر فرهنگی اقتضاها و عادت‌های خودش را دارد. سال‌هاست کتاب‌های «راهنمای فیلم» در دنیا منتشر و هر سال با افزوده شدن فیلم‌های سالی که می‌گذرد، به روز می‌شوند. این کتاب‌ها در قطع کوچک و با مواد و مصالح ارزان منتشر می‌شوند و شان نزول آن‌ها و مصرف‌شان برای همان یک سال است. عادت جهانی این است که این کتاب‌های ارزان - به عنوان کتاب دم دستی - در طول سال بر اثر کثرت استفاده و علامت‌گذاری و حاشیه‌نویسی صاحبش، فرسوده و مستعمل می‌شوند و آخر سال، آن را دور می‌اندازند و کتاب به روز شده را می‌خرند. در واقع زمان مصرف این جور کتاب‌ها همان یک سال است و کسی آن‌ها را در کتابخانه نگه نمی‌دارد. حالا اگر خیلی تمیز و سالم مانده باشد، آن را به دوستی هدیه می‌دهد. اما خب، بعضی‌ها به رسم عادت و نوع نگاه خود، در حالی که مثلاً موبایل‌های چندصد هزار تومانی را رود به رود عوض می‌کنند یا همزمان چندتایش را دارند، برای خرید یک جلد کتاب سال‌ده پانزده هزار تومانی مورد علاقه خود، مشکل دارند!

نهایتاً در برابر اعتراض‌ها تسلیم شدیم و به این نتیجه رسیدیم که کتاب را دو نیم کنیم. یکی را به فیلم‌های تا سال ۱۹۹۹ اختصاص بدهیم و کتاب دیگر را به فیلم‌های قرن ۲۱. به این ترتیب حالا راهنمای فیلم قطع کوچک روزنه کار دو جلد است و خواننده علاقه‌مند مجبور نیست هر بار، به خاطر اطلاعات مربوط به فیلم‌های یک سال، بابت فیلم‌های قدیمی‌تر هم پول بدهد. به هر حال شاید بعدها، ما هم به عادت‌های جهانی مصرف این‌گونه کتاب‌ها نزدیک شدیم.

فهرست مطالب

راهنمای این کتاب

فیلم‌های

۱	سال ۲۰۰۰
۲۵	سال ۲۰۰۱
۴۳	سال ۲۰۰۲
۶۵	سال ۲۰۰۳
۷۹	سال ۲۰۰۴
۹۹	سال ۲۰۰۵
۱۲۱	سال ۲۰۰۶
۱۴۳	سال ۲۰۰۷
۱۶۷	سال ۲۰۰۸
۲۰۱	سال ۲۰۰۹
۲۲۹	سال ۲۰۱۰
۲۵۹	سال ۲۰۱۱

بهترین‌ها

۲۸۸	جوایز اسکار
۲۹۳	جوایز گلدن گلوب
۲۹۸	جشنواره فیلم ونیز
۳۰۱	جشنواره فیلم کن
۳۰۵	جشنواره فیلم برلین
۳۰۸	پرفروش‌ترین فیلم‌های ۲۰۱۱-۲۰۰۰
۳۱۲	بهترین فیلم‌های ۲۰۱۱-۲۰۰۰

فهرست‌ها

۳۱۸	فهرست فیلم‌ها در حب سوزگردان
۳۴۳	فهرست فیلم‌ها در حب الهامی خاوسی
۳۷۷	فهرست فیلم‌ها در حب شادی لائری
۳۷۸	فهرست منابع اصلی

راهنمای این کتاب

« چطور شد که به این‌جا رسیدیم قصه درازی داره. اما من این قصه رو نمی‌خوام براتون تعریف کنم. »

نقل به مضمون از جیکو هارکس در فیلم شبی در آبراه، ۱۹۳۵

این کتاب راهنمای بیش از هزار و پانصد فیلم (با احتساب فیلم‌های بین‌متنی) سینمای جهان است؛ از سال ۲۰۰۰ تا سال ۲۰۱۱. برای انتخاب فیلم‌ها پیش از هر چیز این اصل بدیهی مدنظر بوده که مخاطب کتاب، ایرانی است. بنابراین فیلم‌هایی انتخاب شده‌اند که به‌طور عمده تماشاگر عام و در مواردی خاص ایرانی امکان دیدن آن‌ها را بر پرده سینما یا صفحه تلویزیون و یا از طریق CD و DVD داشته است.

ترتیب فیلم‌ها

این کتاب با نگاه تاریخی تهیه و مرتب شده است. چون از همان ابتدای کار به نظر رسید اصلاً برای هر نوع فرهنگی که در ایران به مقوله‌ای غیر ایرانی می‌پردازد، ترتیب مدخل‌ها بر مبنای حروف الفبای فارسی چندان مفید نیست. یعنی خواننده نمی‌داند که برای نام لاتین مدخل مورد نظرش به فارسی چه نامی انتخاب شده تا به دنبال آن بگردد. او به هر حال می‌باید به فهرست‌ها مراجعه کند.

نام فارسی فیلم‌ها

ملاک انتخاب نام‌های فارسی فیلم‌ها در مورد فیلم‌های آمریکایی/انگلیسی، فرانسوی، آلمانی و ایتالیایی اصل لاتین نام‌ها و در مورد نام فیلم‌های بقیه کشورها معادل انگلیسی آن‌ها بوده است.

عنوان بندی فیلم‌ها

در این کتاب به ترتیب زیر آمده است:

یک - کشور تولید کننده؛ دو - نوع فیلم؛ سه - طریقه فیلم برداری (سیاه و سفید یا رنگی)؛ چهار - مدت نمایش؛ پنج - بازیگران عمده - ب. و شش - کارگردان - ک. لازم به یادآوری است که هنوز قریب به اتفاق آثار سینمایی مدت نمایش ثابت و دقیقی ندارند. این‌که کدام نسخه یک فیلم کی، کجا و چگونه به نمایش درآمد، مدت نمایش متفاوتی را در کارنامه آن فیلم رقم می‌زند. در این کتاب کوشش شده تا بالاترین مدت نمایش که در منابع موجود اشاره شده، ذکر شود.

شیوه ثبت نام‌ها

همه جای این کتاب کوشش شده (تا حدی که تصور می‌شد الفبای فارسی اجازه می‌دهد) نام‌های لاتین به فارسی به شکل اصیل خود ثبت شوند.

خلاصه داستان‌ها

در این کتاب پس از عنوان‌بندی هر فیلم خلاصه داستان آن، در چند سطر، آورده شده است.

شرح فیلم‌ها

بنابر این بوده که شرح و تحلیل‌های چندسطری این کتاب نکته‌هایی گوناگون را دربر بگیرند و در آن‌ها کمابیش به دیدگاه‌های انتقادی توجه شده است.

مؤلفان و مترجمان

با توجه به این‌که مدخل‌های سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۶ کتاب خلاصه‌شده مدخل‌هایی از مجموعه راهنمای فیلم روزنه بوده، امضای مؤلفان و مترجمان از پای این مدخل‌ها حذف شده است. کتاب حاضر (که شامل مدخل‌های جدید از سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۱ نیز می‌شود) را می‌توان به حساب کار گروهی مؤلفان و مترجمان منظور کرد.

تشکر و پوزش

در مورد چاپ‌های قبلی جلدهای مختلف راهنمای فیلم انتقادات و نظراتی ابراز شد که بسیار مورد توجه من قرار گرفت و اغلب موارد اصلاح شد. امید دارم که کار نقد راهنمای فیلم ادامه پیدا کند؛ چراکه ویرایش مجموعه ادامه خواهد داشت. هم چنین بار دیگر و پیشاپیش، از تک‌تک خوانندگان بابت لغزش‌هایی که به کار راه یافته و حالا، طبعاً، از آن‌ها اطلاعی ندارم پوزش می‌خواهم.

بهزاد رحیمیان